

Beste allen,

de afgelopen zomer stond in het teken van twee grote congressen: de *Rencontre Assyriologique Internationale* (RAI) in juli en het *International Congress of Egyptology* (ICE) in augustus. Over deze twee succesvolle evenementen kunt u verderop in deze nieuwsbrief meer lezen. Tijdens de RAI konden een aantal deelnemers een kijkje nemen in de NINO-archieven en -collecties, onder de bezielende begeleiding van Luna Beerden, Sebastiaan Berntsen en Koen Klein. Zij konden ook restaurator Carmen Gütschow uit Berlijn aan het werk zien, die in de maand juli weer hard heeft gewerkt aan het schoonmaken en restaureren van tabletten uit de Böhl-collectie – vaak met verbluffend resultaat. Daarnaast heeft Carmen geholpen om de verhuizing van de tabletten naar de UBL voor te bereiden, die nu gepland staat voor januari 2024.

Carmen en Willemijn tonen stukken uit de Böhl-collectie aan RAI-deelnemers

Andere bezoekers aan de collecties en archieven tijdens en na de zomer waren Luděk Vácín (zie ook p. 12), Mirko Surdi (Böhl-archief), Bernardo Urbani, Johannes Hackl (Böhl-collectie), Andrea Kilian, Anastasiia Stupko-Lubczynska, Wael Sherbiny (De Buck-archief) en studenten van de door Herman Paul georganiseerde *Summerschool History of the Humanities: Stories, Sources, and Challenges*.

Per 1 september mochten we onze nieuwe postdoc Alisée Devillers verwelkomen; zij stelt zich verderop in deze nieuwsbrief aan u voor.

Anders dan gebruikelijk schrijf ik dit voorwoord niet vanachter mijn bureau in Leiden, maar met uitzicht op kolibries en palmbomen; van september-december geniet ik van een onderzoeksverblijf aan de Getty Villa in Los Angeles. Maar zoals u kunt zien aan de agenda op de laatste pagina van deze nieuwsbrief, gaan in mijn afwezigheid de NINO-activiteiten dit najaar onverminderd door.

Archieven en collecties

In de afgelopen maanden is er hard gewerkt aan het sorteren, ordenen en ontsluiten van de NINO-archieven en -collecties. Hierbij speelden vier fantastische studenten

Luna, Koen en Mira spreken over 'Current Research at NINO'

een grote rol; Luna Beerden, Mira Cost, Koen Klein en Aida Tadesse (zie ook hieronder). We zijn heel erg blij dat we ook de komende maanden op hun hulp en inzet kunnen rekenen. Verder werkt student-assistent Lauren van Kruijssen nog steeds hard aan het De Buck-archief, Mathijs Smith aan de archieven van de Stichting NINO en Sebastiaan Berntsen aan het Böhl-archief. Daarnaast bereidt Mat Immerzeel de overdracht voor van de Van Moorsel-collectie aan het *Paul van Moorsel Centre* aan de VU in Amsterdam. Ook voor de museumcollectie van De Knecht is een nieuw onderkomen gevonden; in oktober zal zijn documentatie over Oudegyptische artefacten in Europese musea en collecties aan het RMO worden overgedragen.

WW; vervolg »

Current Research at NINO

Op 1 september vond het evenement 'Current Research at NINO' plaats. Hier gaf als eerste Luna Beerden een presentatie over het werk aan de NINO-glasdia's dat zij samen met Aida Taidesse heeft uitgevoerd. Daarna vertelde Koen Klein over zijn Ahnengalerie-project, gevolgd door Mira Cost over haar werkzaamheden aan het digitaliseren van *Bibliotheca Orientalis* en de collectie 'realia' van het NINO. De bijeenkomst werd afgesloten door de presentatie van het PIHANS-deel *Old Babylonian Texts from Dilbat, Sippar and Other Places* van W.F. Leemans door Martin Stol, die dit boek heeft geredigeerd. Hij overhandigde het symbolische eerste exemplaar aan de schoondochter van Leemans, Lucelle Leemans-van Nispen tot Pannerden, die kort iets vertelde over haar schoonvader.

Marco Poelwijk spreekt over *Lineair B*, een 3500 jaar oud schrift uit Griekenland, tijdens de Week van het Oude Schrift

Week van het Oude Schrift

Van 14 tot 21 september was de tweede editie de Week van het Oude Schrift, een coproductie van het RMO, de stichting *ThingsThatTalk* en het NINO. Net als vorig jaar was het een divers programma met lezingen waarin uiteenlopende schriften (en talen) van de Mediterrane wereld centraal stonden. Dit evenement mocht met gemiddeld 150 bezoekers per lezing op veel belangstelling rekenen. Graag bedank ik bij deze nogmaals de collega's die zich voor deze week hebben ingezet. Naar aanleiding van de Week van het Oude Schrift is er weer een aantal mooie verhalen over objecten uit de Böhl-collectie geplaatst op de website van *ThingsThatTalk*: <https://thingsthattalk.net/en/zone/nino>.

Nieuws uit het NINO-onderzoekscentrum

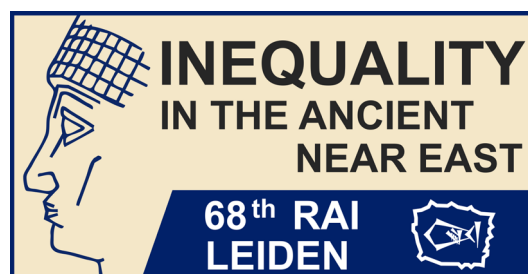
68^e Rencontre Assyriologique Internationale

Rond half negen op maandagochtend 17 juli stroomde het Lipsiusgebouw vol met Assyriologen uit de hele wereld: de 68^e editie van de *Rencontre Assyriologique Internationale* was begonnen! We keken al jaren uit naar deze dag. Zo'n 40 studenten en collega's hebben zich ingezet om dit evenement voor te bereiden en de deelnemers tijdens hun bezoek te begeleiden. Mede dankzij een congressubsidie van het NINO konden we onze bezoekers trakteren op een geslaagd congres met een gevarieerd dag- en avondprogramma.

Wat is de Rencontre?

De *Rencontre* is een groot, internationaal congres gewijd aan de Assyriologie dat ieder jaar in de zomermaanden wordt gehouden. Veel Assyriologen hebben dit congres vast in hun agenda staan. Het is de plek waar zij elkaar ontmoeten, lopend onderzoek presenteren, ideeën uitwisselen en nieuwe contacten leggen.

In Leiden delen we een lange geschiedenis met dit congres. Om de tien jaar strijkt de *Rencontre* in Leiden neer. Ook Parijs is elke tien jaar gastheer. In de tussenliggende jaren reist het congres de wereld over. Vorig jaar waren we bijvoorbeeld te gast in Mainz en Frankfurt (hybride) en volgend jaar trekken we naar Helsinki.

De 68e editie

Van 17 tot 20 juli 2023 was Leiden voor de achtste keer gastheer van de *Rencontre*. Het organisatiecomité koos voor het thema *Inequality in the Ancient Near East*. Ongelijkheid is een onderwerp van grote maatschappelijke relevantie en urgentie. Onze 'keynote' sprekers waren

De groepsfoto van de 68e Rencontre Assyriologique Internationale, gemaakt door Diederik Meijer.

Zainab Bahrani, Eva von Dassow, Raphael Greenberg, Michael Jursa en Saana Svärd. Zij leidden op maandagochtend het thema in vanuit verschillende disciplinaire invalshoeken (kunstgeschiedenis, recht, archeologie, economie, gender). Daarna ging het hoofdprogramma van start met 68 lezingen en 8 posters over het congressthema, verspreid over vier dagen. Deze sprekers krijgen de mogelijkheid om hun onderzoek te publiceren in de congresbundel, die door het NINO en Uitgeverij Peeters (in de serie PIHANS) uitgegeven zal worden.

Het is een traditie van de Rencontre dat er naast lezingen over het congressthema ook workshops zijn. Wij ontvingen 15 workshopvoorstellen over uiteenlopende onderwerpen, zoals intertekstualiteit, taalkunde, valorisatie, en bureaucratie. Deze workshops boden onderzoekers de kans om diepgaande discussies te houden. Ook waren er open sessies waar sprekers over een vrij onderwerp konden praten en een 'speed' ronde met korte presentaties over lopend onderzoek. Gemiddeld waren er zes parallelle sessies gedurende vier dagen. Het programma en de abstracts van de lezingen en posters zijn te vinden op de website.

Ontmoeting

Bij de *Rencontre* gaat het om de "ontmoeting" (zoals de naam al zegt). We zijn dan ook erg blij met de grote opkomst. We mochten meer dan 400 deelnemers registreren, waarvan een kwart studenten (incl. promovendi). De deelname van

zoveel startende onderzoekers belooft veel moois voor de toekomst van ons vakgebied. Ons rijk gevulde avondprogramma bood de mogelijkheid om elkaar nog beter te leren kennen, van de openingsreceptie in het RMO tot de studentborrel in De Burcht en de afscheidsparty met DJ Miss World op donderdagavond (en -nacht).

Reizen is niet altijd vanzelfsprekend of verantwoord. Daarom boden we een gratis livestream aan van bijna alle lezingen, zodat iedereen met een interesse in het Nabije Oosten kon meeluisteren en -kijken. Meer dan tachtig mensen meldden zich hiervoor aan.

Organisatie

De vakgroep Assyriologie nam het voortouw bij de organisatie. Het gehele docententeam en vrijwel alle studenten die in onze BA- en MA-opleidingen studeren waren bij de organisatie betrokken. Daarnaast konden wij rekenen op de enthousiaste samenwerking van collega's van het NINO, het RMO en de Faculteit Archeologie. Dankzij de intensieve voorbereidingen zijn wij met z'n allen een nog hechtere gemeenschap worden. We waren ook erg blij met de extra steun die we tijdens het congres hebben gekregen van studenten uit zusteropleidingen (bv. Egyptologie, Hebreeuws/Aramees, Midden-Oostenstudies) en uit de VU. Dankzij hun inzet was de Rencontre een geslaagd evenement. Veel bezoekers schreven ons achteraf om hun waardering voor hun toewijding uit te spreken.

Een deel van onze vrijwilligers bij aanvang van het eindfeest in Scheltema, foto gemaakt door een voorbijganger.

Sponsoring

Wij zijn het NINO erg dankbaar voor de congressubsidie die we voor de *Rencontre* mochten ontvangen. Ook sponsorde NINO twee studentassistenten die een deel van de organisatie op zich namen. Mark Eertink was team manager van de vrijwilligers en vliegende keep tijdens de RAI, en Nolke Tasma verzorgde de communicatie (website, livestream, sociale media). Zonder steun van het NINO was het niet mogelijk geweest deze *Rencontre* te organiseren. Ik wil in deze context ook onze andere sponsors noemen: Universiteit Leiden (FGW en LIAS), Uitgeverij Peeters, RMO, Ilimmu, Ex Oriente Lux, Dispuut Pleyte, International Association for Assyriology, Leiden Stad van Ontdekkingen.

Namens het comité,
Caroline Waerzeggers

The 13th International Congress of Egyptologists (ICE) in Leiden

Olaf E. Kaper

Hoeveel Egyptologen zijn er op de wereld? Precieze aantallen zijn moeilijk te geven, maar dit jaar waren er 850 uit hun midden samengekomen in Leiden. De ICE is de grootste bijeenkomst van Egyptologen wereldwijd, die elke vier jaar in Egypte of in een ander land wordt georganiseerd.

Dit jaar kwam het congres voor de eerste maal naar Nederland, omdat de egyptologen van Leiden vier jaar geleden hadden besloten om zich aan te melden als kandidaat voor dit evenement.

Vier jaar geleden bedachten we hoe we het congres wilden organiseren en we stelden een team samen uit de vier instituties samen die in Leiden de Egyptologie vertegenwoordigen: het Instituut voor Regiostudies van de universiteit, het Papyrologisch Instituut, het NINO, en het Rijksmuseum van Oudheden. We maakten een professionele website en de afgelopen twee jaar kwamen de leden van het organisatiecomité elke week samen om het congres verder gestalte te geven. Een wetenschappelijk comité werd aangezocht uit de Egyptologen van Nederland en België en de leden van dat comité moesten de aangeboden samenvattingen van lezingen beoordelen en goedkeuren voor het congres. Zodoende waren bijna alle egyptologen in Nederland op verschillende manieren betrokken bij de organisatie van het evenement.

international congress of egyptologists
المؤتمر الدولي لعلماء المصريات

LEIDEN 6-11 AUG 2023

ICE2023.COM

Het NINO had een belangrijk aandeel in de organisatie, omdat de secretaris, Carolien van Zoest, deel uitmaakte van het organisatiecomité, en het NINO creëerde ook een positie voor een studentassistent. We kozen de Spaanse student Andrés Martín García de la Cruz voor deze rol, en hij kreeg als vaste taak om de sociale media te verzorgen en om de binnenkomende post bij te houden.

We bedachten ook een thema, en dat werd "The future of ancient Egypt", waarbij we aan alle sprekers vroegen om na te denken over de ontwikkeling van het vakgebied in relatie tot het onderwerp van hun lezing. We planden ook een discussie-sessie, een workshop, over het thema van het congres, dat door de twee organisatoren Miriam Müller en Daniel Soliman werd gemodereerd.

Groepsfoto van het 13th International Congress of Egyptologists, gemaakt door Ashley Wilkinson in de Stadsgehoorzaal.

Het congres opende in de Stadsgehoorzaal in Leiden op 6 augustus 2023, en het programma van de opening stond geheel in het teken van de rol van de Egyptische Egyptologie. Drie Egyptische sprekers gaven een keynote lezing. Dr. Mostafa el-Waziry, het hoofd van de oudheidkundige dienst (Supreme Council of Antiquities), sprak over de ontwikkelingen in de archeologie, en Professor Ola el-Aguizy over de universitaire Egyptologie door en Dr. Monica Hanna over nieuwe ontwikkelingen in de Egyptologie als wetenschap. Het congres werd geopend in het Arabisch door de voorzitter van het organisatiecomité (de auteur van deze regels) die benadrukte dat een belangrijk deel van de toekomst van de Egyptologie in Egypte ligt, en dat daarbij het Arabisch steeds belangrijker zal worden in het vakgebied.

Het programma van het congres omvatte zo'n vierhonderd lezingen verdeeld over vijf dagen, wat betekende dat er steeds zes lezingen tegelijkertijd werden gehouden waaruit men moest kiezen. Er waren daarnaast ook nog bijna zestig posters, die op woensdag persoonlijk door de makers werden toegelicht. Bij die gelegenheid werden ook drie prijzen toegekend aan de posters, die door leden van het wetenschappelijk comité waren beoordeeld. De lezingen werden niet gestreamd, omdat we na de corona-ervaringen vooral een congres wilden waar mensen elkaar zouden ontmoeten. Toch werden de lezingen

wel opgenomen. Om de deelnemers gelegenheid te geven om ook de gemiste lezingen te kunnen horen werden deze gedurende enkele weken na het congres nog ter beschikking gesteld.

De duurzaamheid was ook een belangrijk punt van aandacht, zodat we besloten om het volledige programma en de abstracts van de lezingen alleen digitaal beschikbaar te stellen via een congres-app. De deelnemers kregen alleen een ingekorte versie van het programma op papier, met verkorte titels. Dat was een grote besparing op papier, en het was voor sommigen even wennen, maar voor de meeste bezoekers was het een positieve ervaring.

De praktische begeleiding van de bezoekers lag in de handen van een grote groep Leidse studenten, zo'n vijftig in totaal, die de informatiebalie bemensten en in alle zalen aanwezig waren.

Tijdens het congres was er een grote drukte bij de boekverkopers. Er waren verschillende uitgevers van egyptologische boeken en ook verkopers van tweedehands materiaal. Het NINO verkocht tweedehands boeken uit eigen bezit en uit het bezit van de voormalige vakgroep Egyptologie en de opbrengst van dat laatste werd geschonken aan het congres ten behoeve van de publicatie van de lezingen die in de komende twee jaar zal worden voorbereid. Het NINO zal hierbij ook weer ondersteuning bieden, en de publicatie staat gepland om bij het NINO te verschijnen in de reeks Egyptologische Uitgaven.

Tenslotte was er nog een concrete uitkomst van het congres die rechtstreeks de toekomst van het vakgebied zal beïnvloeden, en dat is een nieuwe transliteratie van het Oudegyptisch. Tijdens een besloten werkgroep werden vijftien specialisten uit verschillende landen het eens over een nieuwe standaard die voor de gehele egyptologie moet gaan gelden. Op dit moment zijn er nog vele individuele systemen waarmee de Oudegyptische taal in ons schrift wordt weergegeven, maar dat kan nu eindelijk veranderen. Het is makkelijker voor studenten, maar ook voor de vele digitale databases die nu meer met elkaar kunnen gaan uitwisselen. Het nieuwe systeem kreeg de naam **Leiden Unified Transiteration / Transcription**, omdat het in Leiden gestalte kreeg, en het werd ondersteund door de International Association of Egyptologists tijdens de slotbijeenkomst van het congres.

Even voorstellen

Alisée Devillers, NINO Postdoc Fellow

Alisée Devillers is de nieuwe postdoc in het NINO. In 2021 behaalde ze haar doctoraat (gefinancierd door de FNRS) aan de Universiteit van Luik, onder supervisie van Professor Dr. Dimitri Laboury. Sinds haar opleiding in kunstgeschiedenis en archeologie is ze gefascineerd door de individuele wegen van kunstenaars die de objecten creëerden die nu door specialisten worden bestudeerd. Hoewel ze aanvankelijk interesse had om zich te specialiseren in de geschiedenis van de kunst van Vroegmoderne tijd (vooral de schilderijen van Hieronymus Bosch), koos ze uiteindelijk voor Egyptische archeologie, en specifiek de artistieke praktijken van Thebaanse (het moderne Luxor) schilders.

Tijdens haar studie kunstgeschiedenis liep Alisée stage in verschillende musea (KMKG, Louvre, MUCEM...) en werkte ze als archeoloog op verschillende locaties in Egypte en Irak. Ze voltooide een masterproef over de kunstenaar Paheri van Elkab, die vervolgens gouverneur (nomarch) van zijn geboortestad werd. Vervolgens zette ze haar onderzoek naar Egyptische kunstenaars van het Oude Rijk tot het Ptolemeïsche tijdperk voort als onderdeel van een proefschrift, gefinancierd door de FNRS.

In 2022-2023 profiteerde ze van een postdoctorale beurs van The Belgian American Educational Foundation (B.A.E.F.) voor een onderzoeksverblijf aan de Universiteit van Californië, Los Angeles (UCLA), onder supervisie van Professor Dr. Kathlyn (Kara) M. Cooney. Daar ontwikkelde ze een theoretisch raamwerk om de visuele identiteitsstrategieën van oude Egyptenaren die niet tot de elite behoorden te bestuderen. Het project dat ze bij NINO voert, ligt in het verlengde van deze studie.

Door in de Verenigde Staten te werken, een bijzonder multiculturele wereld, kreeg ze de kans om te focussen op een thema dat haar nauw aan het hart ligt. Als coördinator van een collectief van onderzoekers ging ze in gesprek met minderheidskunstenaren die het Egyptische culturele erfgoed in hun werken integreren. Tijdens deze workshop kwamen de kwesties van inclusiviteit, racisme en vertegenwoordiging van minderheden in de onderzoeksomgeving aan de orde. In de toekomst vloeien hier andere evenementen uit voort.

Jorrit Kelder,
Visiting Research Fellow

Jorrit Kelder (1980) studeerde Mediterrane Archeologie aan de UvA, en schreef zijn proefschrift aan de VU over Myceense politieke verhoudingen in de spiegel van het Nabije Oosten.

Sindsdien publiceerde hij over contacten tussen Griekenland en de Orient in de Late Bronstijd en vroege IJzertijd, over predynastische Egyptische koningsiconografie, en – meer theoretisch – over de verhouding tussen archeologische gegevens en teksten in de oudheidkunde. Hij heeft meegewerkt met verschillende veldwerk-projecten in Egypte, Syrië, Griekenland en Roemenië. Sinds 2023 is hij hoofdredacteur van *Jaarbericht Ex Oriente Lux*. Als Visiting Research Fellow zal Kelder zich toeleveren op het schrijven van een boek over de verspreiding van ideeën, technologieën en mensen tussen de Oriënt en Europa in de Brons- en IJzertijd.

Visiting Research Fellow **Jesse Millek** stelt zich in de volgende nieuwsbrief voor.

Nieuws uit de NINO-bibliotheek

Omnummering plaatsingscodes

Sinds juli is in de NINO-bibliotheek het grote project van omnummeren naar LCC begonnen, in voorbereiding op de verhuizing naar onze nieuwe locatie in 2024. Een team van vijf enthousiaste studenten geeft alle boeken een nieuwe sticker met een LCC-code waarna ze meteen volgens de nieuwe nummering in de kasten geplaatst worden. De nieuwe code is ook direct zichtbaar in de catalogus. In de bibliotheek liggen enkele plattegronden waarop aangegeven staat waar de LCC-codes te vinden zijn.

In de omgenummerde boeken zit een gele strook (boeken die verhuizen naar de MEL-studiezaal) of een groene strook (boeken die verhuizen naar het open magazijn in de UBL (SUB)). Wilt u bij gebruik van de boeken erop letten dat deze stroken in het bijbehorende boeken blijven?

Er wordt ook hard gewerkt aan het toekennen van items voor de tijdschriften en series die in het voorjaar naar SUB verhuizen, zodat in de catalogus goed zichtbaar is welke delen aanwezig zijn.

Meer updates over de nieuwbouw en voorbereidingen voor de verhuizing zijn te vinden op www.universiteitleiden.nl/middleeasternlibrary, of via Instagram [@middleeasternlibraryleiden](https://www.instagram.com/middleeasternlibraryleiden).

Congressen

De twee congressen RAI 68 en ICE XIII hadden veel deelnemers waarvan een aantal nog een week extra aan onderzoek in de bibliotheek besteedde.

Anita en Mariëtte hebben tijdens het Egyptologencongres een presentatie over de bibliotheek gegeven die met de aanstaande verhuizing mooi aansloot bij het thema van het congres "The future of ancient Egypt". Na afloop van de presentatie in het Academieggebouw is een groepje mensen meegelopen voor een rondleiding door de bibliotheek.

Een paar congresgangers hadden boeken meegenomen als gift voor de bibliotheek.

Nieuwe interface catalogus

In augustus is de catalogus van de UBL overgezet naar een nieuwe interface (PrimoVE). De opmaak en indeling van de catalogus zijn grotendeels hetzelfde gebleven, maar er zijn wel kleine veranderingen zoals een nieuwe aanvraagknop en extra informatie bij de items. De link naar "Find Databases" is vervangen door "Database Search".

Om gebruik te maken van de faciliteiten van de UBL (catalogus, kopieerapparaat) is een persoonlijk account en een LU-card nodig. Wie niet verbonden is aan de Universiteit Leiden kan een gastaccount en bibliotheekpas of een dag-/weekpas laten aanmaken. Meer informatie hierover en over de kosten vindt u via deze link: www.bibliotheek.universiteit leiden.nl/bezoek-en-gebruik/bibliotheekpas.

Mariëtte Keuken

Funding reports

Fieldwork Subsidy: Expedition to Israel to Tel Kinrot / Galilee and Jerusalem in 2023

Jürgen K. Zangenberg

Thanks to the support by a substantial subsidy from NINO, I was able to take a group of four students from various Leiden Humanities programs on expedition to Israel: Florence Cobben, Mark Eertink, Lianne Kalkman-Mahdi, and Joëlle Kraaijeveld. The excavations, licensed by the Israel Antiquities Authority, were directed by staff members of Kinneret Regional Project (KRP; www.kinneret-excavations.org) of which I am one of the co-directors. In that sense, the 2023 expedition was a continuation of similar expeditions under my guidance that brought up to 15 Leiden students per year to the Roman-Byzantine village of Horvat Kur between 2008 and 2018.

Iron-Age IIC domestic area at the end of the 2023 campaign.

The aim of the 2023 season was to finish excavation in a Late Iron IIB / Iron Age IIC domestic area on top of the Tell, identify traces of the Assyrian destruction of 722 BCE and gather information on the character of the post-destruction habitation, especially on organic remains that can help us understand food processing and consumption in the Lake of Galilee region during the Iron Age. The 2023 campaign was directed by colleagues from Tübingen University and the University of Bern. The by far major part of the running expenses was covered by the budget of the Tübingen University Institute for Biblical Archaeology.

In action!

Happy breakfast in the field.

While I took the opportunity during my stay (23.07.-04.08.23) to work in the lab and prepare my upcoming sabbatical in I/2024 during which I will start writing my final report on Horvat Kur, our students fully participated in all stages of active field work on neighboring Bronze and Iron Age Tel Kinrot ranging from excavation to recording and analyzing finds and findings and to discussing relevant archaeological, historical and social questions.

Our students were fully integrated into the international excavation team of students and staff members from Germany, Italy, Belgium, Switzerland and Israel. As always, KRP staff members offered lectures in the evening on excavation methods, methods and results of regional paleobotanical research and various historical questions.

*Florence Cobben (right) and volunteer
searching siFed sediment for small finds.*

Evening lecture in the camp.

In addition to archaeological work in the field and the lab, our students had the opportunity to take part in a longer excursion to Jerusalem and short study trips on the weekends to neighboring archaeological key sites such as Tel Dan or Tel Hazor. The three-day excursion to various excavations and collections in the Old City in Jerusalem and the Israel Museum (IMJ) in the modern city was a particular highlight. I organized it at the end of the first week so that students who already had some feeling about field work, but were still full of questions, were able to reflect about the methodological and historical context of what they were doing.

*Florence Cobben, Joëlle Kraaijeveld,
a volunteer and Mark Eertink
in the Jerusalem Citadel.*

*Mark Eertink guiding the students
in the Bible Lands Museum.*

Especially the extensive visit to the renowned archaeology collection in the IMJ, but also at the Franciscan Terra Santa Museum and the Bible Lands Museum, helped put finds from Tel Kinrot and other contemporaneous sites in their material, historical and social context. Our students found this visit particularly illuminating; it helped them not only better understand what they had so far heard about Jerusalem during their studies, but also carry out their field work much more thoughtfully and efficiently in the weeks to come.

Afternoon pottery washing and flotation.

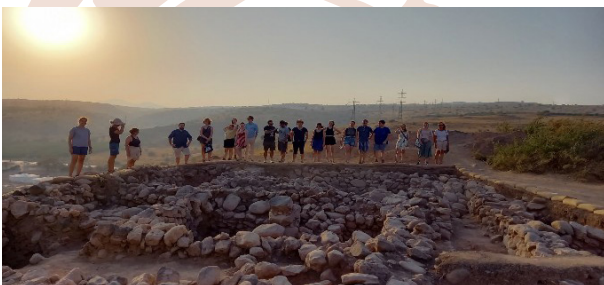
The NINO Fieldwork Subsidy was crucial for making the expedition possible; without it, our four students would not have been able to participate, neither in the excavations nor in the study program in Jerusalem.

Next to the NINO subsidy and own contributions to cover individual expenses, a considerable contribution from the Tübingen partner's DFG-grant was crucial to finance the expedition's running expenses like room and board from which all participants including our four students directly benefitted.

Mission accomplished! Lianne Kalkman-Mahdi, Mark Eertink and three junior staff members from Tübingen enjoying the last evening on "their" Tel.

I wish to thank NINO and LUF, my colleagues in Leiden and from Bern and Tübingen, the junior expedition staff and all team members, our hosts at Pilgerhaus Tabgha and Paulushaus Jerusalem, as well as Leo Harskamp, our safety officer at Leiden University, for all support and encouragement. I am grateful that – despite physically and mentally very exhausting conditions with temperatures frequently above 40° – nobody in our team got hurt or dehydrated. We all returned home safely and full of new insights.

Saying good-bye to Tel Kinrot

Leiden Demotic Summer School 2023

Koen Donker van Heel

From 14-16 August – directly following the International Congress for Egyptologists – the P.J. Veth Building was the scene of the ongoing Demotic Summer School, that was founded by the German demotist Karl-Theodor Zauzich (Würzburg). Support was received from Brill, the NINO, the Papyrology+ Group, and Koen Donker van Heel. About thirty demotists, ranging from aspiring students to world-famous experts, gathered in an informal setting to exchange views and ideas.

Gert Baetens, John Tait and Joachim Quack discussing a reading problem, as demotists do

Lunch

The concept of the Demotic Summer School is simple but effective: Authors present their demotic reading and interpretation problems to an audience that is decidedly not afraid to comment, often leading to better insights and valuable leads for further research. This year the speakers included Ida Adsbøl Christensen (New York), Gert Baetens (Leuven), Lauren Dogaer (Basel), Marina Escolano-Poveda (Liverpool), Leah Grams (Berkeley), Elena Hertel (Basel), Friedhelm Hoffmann (München), Amber Jacob (New York), Ella Karev (Chicago), Joachim Quack (Heidelberg), Kim Ryholt (Copenhagen), John Tait (London), and Alison Wilkinson (Baltimore). Gert Baetens also presented the paper by Marie-Pierre Chaufray (Bordeaux-Paris) and Willy Clarysse (Leuven), while Joachim Quack did an encore on his very difficult papyrus in the time slot of a cancelled talk. Most papers received ample commentaries, and gave the presenters a lot to reconsider. As an added bonus, Donker van Heel did not have to do very much during the event itself, this being taken care of by no

less than six sometimes highly advanced Leiden-trained students in cursive script – abnormal hieratic, demotic or both – who assisted in the organisation and also acted as chairs during the presentations, viz. Cheyenne Cozijnsen, Kiki Freriks, Sara Gebhardt, Steffie van Gompel, Petra Hogenboom-Meijerink, and Lauren van Kruijsen. The event was duly closed off with drinks at Stadscafé van der Werff.

The next Demotic Summer School will be hosted by the University of Liverpool.

NINO Incoming Mobility Grant

*Thais Rocha da Silva,
University of São Paulo/FAPESP &
Harris Manchester College, Oxford University*

Thanks to the NINO Incoming Mobility Grant, I was able to further develop my postdoctoral research that investigates domestic space in ancient Egypt, which I examine through a sensorial perspective in Egyptian settlements in foreign domains. This is part of a larger collaborative study titled 'Being Egyptian. Dwelling Practice in the Nile Valley and Beyond', directed by Dr Linda Hulin, from the University of Oxford, that I co-direct, and that has the support of the Egyptian Exploration Society. My research visit to Leiden followed a week-long immersion at the 13th International Congress of Egyptologists.

My research argues that to understand ancient Egyptian houses in the Levant and in Nubia, we should frame the analysis of material culture through a sensorial perspective. It suggests that the 'material agent' of 'being Egyptian' is the Egyptian house. These sensorial experiences are necessary to understanding the ways of living and the relationship that people established with the

landscape in which they lived. My initial survey in this project focuses on two archaeological sites, Tell el-Dab'a and Amara West, located in two regions of the Egyptian territory during the Middle Kingdom (c. 1975–1650) and the New Kingdom (c. 1650–1069).

After the conference, I was able to access the Leiden University library collections, and to discuss my research with Dr Miriam Müller, who is a leading voice on the investigation of domestic space in Egyptology and specialized in Tell el-Daba. Dr Müller provided valuable insights to the understanding of the formation of the F1 area and details about the architectural features and object assemblage, particularly if it kept its 'Egyptianess' throughout the years. This is helpful for my project as I am mapping out which arenas of Egyptian life persisted and which arenas were permeable to local practice, taking into consideration a 'foreign' presence in the Delta during the Second Intermediate Period.

I am taking into consideration how alterations within domestic space responded to the local environment and to local practices. Dr Müller's advice in how to deal with the material from Tell el-Daba also helped me to navigate the publications and the data from the site. We also discussed how best approaching the sensorial experience of dwelling, one that includes light, ventilation, maintenance and control of temperature, visibility, odours, sounds. I am aiming to publish the results of this research through academic articles and incorporate them into the publication of my PhD thesis.

I also benefitted from visiting the National Museum of Antiquities and seeing the Egyptian collection. I had the opportunity to visit the Kemet exhibition, which I enjoyed, and to talk to Dr Daniel Soliman about it, especially about how Brazilian popular culture appropriates ancient Egypt. This topic has huge impact in how we teach and study ancient Egypt in my home country, as we have the largest African-descent population out of Africa. The exhibition inspired and provided new venues to deal with the topic in Brazil.

Incoming Mobility Grant

Luděk Vácín

The primary purpose of my stay in the Netherlands in the summer of 2023 was to study the key source material for an inquiry into the friendship and collaboration of Dutch and Czech theologians, Eduard Böhl (1836–1903) and Václav Hrozný (1845–1896) and their sons, the cuneiformists Franz Marius Theodor de Liagre Böhl (1882–1976) and Bedřich Hrozný (1879–1952), that extended from the mid-1860s until B. Hrozný's death on 12 December 1952. The project entitled *The Böhls and the Hroznýs: A Transgenerational Friendship at the Intersection of Protestant Theology and Cuneiform Studies* will provide a case study in the historiography of Cuneiform Studies, devoted to the intimate relationship of two families that decisively shaped the development of Assyriology in the Netherlands and in Czechia, while the interest of the sons in Mesopotamian culture arose in both cases from the Protestant theological convictions and biblical knowledge of their fathers.

The grant enabled me to explore and take images of archival sources, first identified in a letter dated 30 December 1950, in which F.M.Th. de Liagre Böhl, at that time Professor of Assyriology at Leiden, wrote to Bedřich Hrozný, Professor of the same discipline at Prague (letter in the archive of the Czech Academy of Sciences, Prague): „Zum Kreis [Ihrer Schüler] rechnen wir Fachgenossen uns ja alle, doch ich auch wegen der alten Beziehungen schon von den Eltern her! [...] Sie fragen noch genauere Angabe, wann Ihr Herr Vater an der Wiener Fakultät studierte. Er war jedenfalls nicht nur einer der treuesten Freunde, sondern auch einer der ältesten Schüler meines Vaters [...]. Ich versuchte die genaueren Daten nachzuprüfen, fand zunächst nur meinen eigenen Taufschein, den Ihr Vater am Tage der Taufe am 21. September 1882 unterschrieben hat [...]. Nun holte ich aus dem Schreibtisch das Päckchen mit Briefen Ihres Vaters, das der meine stets pietätvoll bewahrte, und für dessen Erhaltung auch ich Sorge trug. Die ältesten dieser Briefe sind von 1875, die jüngsten von 1896. [...] Mir ist es jedenfalls eine Freude, dass die Beziehungen so alt und so innig waren.“

After the passing of F.M.Th. de Liagre Böhl, the correspondence between his father, the theologian Eduard Böhl, and his erstwhile student in Vienna, later Protestant minister in Lysá nad Labem (Bohemia), Václav Hrozný, father of the founder of Hittitology Bedřich Hrozný and his younger brother, the Old Testament scholar Jindřich Hrozný (1885–1952), became part of the collection No. 108 (Archief E. Böhl) of the Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme at the Vrije Universiteit in Amsterdam, where I was able to investigate and digitise it (over 500 photographs).

The resulting publication that will make use of material from several Dutch and Czech archives, among which the Eduard Böhl / Václav Hrozný correspondence at the VU Amsterdam is essential, will make a significant contribution to the historiography of Assyriology in both countries from the unusual perspective of personal relationships against the odds of contemporary political developments.

Since the 68th *Rencontre Assyriologique Internationale* took place at Leiden between 17–20 July 2023, I also participated in the congress with a talk “Materiality, Intertextuality, Authenticity? The Case of Šulgi and Ninlil’s Barge (Šulgi R)” within the RAI workshop “Intertextuality in Cuneiform Literature: Latest Research and the Issues of Methodology”. I further visited the Böhl Collection of cuneiform tablets and the archives at the NINO. Thus, I would like to conclude with

an expression of gratitude toward NINO as this Incoming Mobility Grant allowed me to spend a very productive and, as always, quite enjoyable week in the Netherlands.

Incoming Mobility Grant

Mennah Aly

It is with my immense gratitude that I thank NINO for receiving me this summer as a guest researcher in their esteemed institution through funding my stay in Leiden by the incoming mobility grant. This short stay in the Netherlands was gladly the kick-off to start my post-doctoral research entitled 'The Idea behind the Image: Studies on the Embracing Imagery in the Ancient Egyptian Religion', as well as collect data and meet colleagues affiliated to Dutch and French institutions with whom I am engaged in research project concerning the 'Notion of the Sacredness of Language in the Ancient Near East' which aims to study the idea of the sacredness of language in the application of the incantation bowls in Ancient Egypt and the ancient Near East, which are inscribed in Syrian, Coptic, Mandaese, and Arabic.

In order to answer the wide research question of my post-doctoral research and understand the religious significance and the development of the conception of the embracing imagery in the ancient Egyptian religion, I have to study and analyse the textual attestation of the 'embracing' imagery, either its direct textual reference or through its metaphorical allusions, as well as its direct and indirect iconographical depictions. This is achieved through studying the attestation of the expressions referring to the 'embracing' posture in the religious/funerary texts starting from the Old Kingdom until the Graeco-Roman era, as well as trace its iconographical depiction in the Netherworld books and other funerary and religious scenes on the tomb walls, coffins, sarcophagi, stelae and funerary papyri. As for my contribution to the project concerning the 'Notion of the Sacredness of Language in the Ancient Near East', it is concerned with the study

of objects from ancient Egypt which involved the usage of bowls in magical, medical and afterlife usage, as well as incantation bowls used in contemporary and modern popular religious practice in Egypt to compare them with the incantation bowls found and used in other Near Eastern civilisations.

During my research stay in Leiden, I benefited from the resources of the rich NINO and Leiden University libraries with their special collection in Egyptology and the ancient Near East. In addition, I had the chance to visit the Rijksmuseum van Oudheden in Leiden, the Huis van het Boek in The Hague, and the Allard Pierson Museum in Amsterdam, to study and photograph the objects relevant to the subjects of research, which are planned to be published.

*A day of study and photographing
papyri in the Huis van het
Boek in The Hague*

*Presenting my poster during
ICE XIII in Leiden*

In order to make the best of my research stay, I had the excellent chance to participate in the 13th International Congress of Egyptologists to present a poster entitled "The eastern door of heaven is open to you. Nut has embraced you. She whose hair is long, and whose breasts hang down": The Embracing Arms and the Heaven's Doors, one of the results of my post-doctoral research which I was conducting in Leiden. My participation in ICE XIII is one of the fruitful outcomes of my research stay that enabled me to discuss the multiple aspects of my current research projects and listen to the feedback and ideas of colleagues.

Outgoing Mobility Grant

Stamatis Vogiatzopoulos

Thanks to NINO's Outgoing Mobility Grant, I was able to visit the island of Cyprus during the summer of 2023, and run a project which expanded the research range of my master's thesis analysis, titled "Chalcolithic Pottery 'on the rocks' – Petrography of Red-on-White, Plain White and Red Monochrome wares from Chlorakas-Palloures, Cyprus: A Pilot Study". The thesis' research questions were mainly focused on the technology of Chalcolithic vessels' production and the geological provenance of their raw materials.

My NINO-funded project consisted of three main objectives:

- participating in the excavation of Chlorakas-Palloures, by processing the Pottery coming from the site. In this way, I could have an overview of the ceramic material and form a sampling strategy for a future PhD project.
- interviewing potters, working close to the village of Chloraka, about the traditional techniques used in hand-made pottery production. This is mainly for gaining a hands-on insight to the technological choices and practical necessities in the treatment of local clays.
- sampling clays from local, and some extra-local sources of particular geological interest, as a means to establish the mineralogical profile of clay sources around the site of Chlorakas-Palloures.

As a member of the Palloures Pottery team, I helped in the sorting/processing of the site's Chalcolithic Pottery and in the description of diagnostic ceramic sherds, belonging to the excavation's Pottery catalogue. Through these tasks, I had the opportunity to daily compare, and sometimes re-evaluate, the results of my master's thesis and put together potential sampling strategies for a future PhD on the technology of Chalcolithic Pottery production in Cyprus.

With the indispensable help of Prof. Dr. B.S. Düring and Maxence Ballif, I was able to access the locations of some local and extra-local sources, and sample enough clay for future archaeological experiments, concerning the technology of ceramic production. After these experiments, these clays are intended to be cut into thin sections for petrographic analysis.

Clay sampling from the Ammati cave, in the Kallepia district, western Cyprus (photograph taken by Maxence Ballif).

Finally, I am glad that I met and interviewed Mr. Giorgos Georgiades (Lemba Pottery Workshop, www.lembapottery.com). Through our afternoon talks, I managed to comprehend some of the "whys" and "hows" of technological choices involved in hand-made Pottery production. This resulted information can be utilized in the interpretation of archaeological data concerning the local Chalcolithic Pottery production, but also, it can contribute to the historical/anthropological research on the practices of Cypriot potters, before and after the Turkish invasion of Cyprus.

I certainly cannot thank enough NINO, for their trust and financial support. I would also like to express my gratitude towards Prof. Dr. B.S. Düring, Victor Klinkenberg and Maria Hadjigavriel for their help and support during my stay in Cyprus, and Giorgos Georgiades, a very skilful potter and a wonderful person with incredible stories, of both scientific and historical value.

Outgoing Mobility Grant

Riia Timonen, Leiden University

Thanks to the NINO Outgoing Mobility Grant, I had the opportunity to travel to Greece in June 2023 to participate in specialized geoarchaeology training. This training was instrumental in finalizing my PhD dissertation, and advancing my first postdoctoral research proposal. In Greece, I resided at the American School of Classical Studies at Athens, and joined a field school on Site Formation, Stratigraphy, and Geoarchaeology, hosted by the renowned Malcolm H. Wiener Laboratory.

In my dissertation, I study the agricultural practices and landscape carrying capacity of Late Bronze Age (ca. 1600 – 1200 BCE) communities in mainland Greece. As part of my research, I explore the impact of human activity on soil fertility. In my post-PhD project, I aim to expand my expertise in environmental archaeology, and identify ancient agricultural activities in rural Eastern Mediterranean landscapes with geoarchaeological methods. The field school helped me gain specialized knowledge in detecting traces of human activity in sediment stratigraphy, and to distinguish soil and sediment characteristics from micromorphological samples.

The field school, led by Dr. Panagiotis Karkanas (Wiener Laboratory) and Dr. Paul Goldberg (Institut für Naturwissenschaftliche Archäologie, University of Tübingen), provided comprehensive training in environmental archaeology and geology. The course included site excursions, fieldwork at the Agora of Athens, lectures, and laboratory work. Excursions involved observing geological processes in sediment stratigraphy, and analyzing landscape changes around archaeological sites. Our task as part of the pre-excavation team of the Athenian Agora was to discern natural and human-induced processes from trench profiles. In its simplicity, this involved close examination of a cleaned profile for extended periods (see photo). Making observations without prior contextual information on the local archaeology challenged us to adopt a more objective perspective free from

The profile under study at the Athenian Agora..

archaeological bias. At the Wiener laboratory, we studied soil samples taken from these profiles for their physiochemical properties, and learned to identify soil and sediment fabrics by looking at micromorphological thin sections.

Participating in the field school proved beneficial for my pursuits for a postdoctoral career. I developed a more objective understanding on how past geological and environmental processes can be detected in a landscape, and how they interact with archaeology. Discussions with other course participants, who consisted of archaeologists, geologists, and paleoecologists, was eye-opening and created various possibilities for future collaborations. After the field school, I conducted several site visits in Achaia, Northern Peloponnese. To my delight, I was already able to apply my newly acquired skills to analyze the stratigraphy of naturally formed soil profiles. This allowed me to gain a more comprehensive understanding of the landscape histories around the Late Bronze Age sites I was investigating.

I extend my gratitude to NINO for providing me with this valuable opportunity to participate in the field school in Athens. I would also like to express my sincere appreciation to Dr. Panagiotis Karkanas and Dr. Paul Goldberg for their inspirational guidance during the field school.

Digital Applications in Assyriology Nordic Summer School

Piotr Zadworny

The Digital Applications in Assyriology Nordic Summer School that I attended with the support of the NINO Outgoing Grant was organized on 14-18 August by the Centre of Excellence in Ancient Near Eastern Empires at the University of Helsinki. The program was quite intensive and was a comprehensive introduction to the possibilities that more extensive use of digital methods creates for Assyriologists.

Saana Svärd, head of the Centre of Excellence, introduced a variety of workflows that include digital tools, which were further presented to us by researchers who use those tools in their research. We went from collecting, organizing, and cleaning the data available in existing databases and adapting them to our ideas, through a very gentle introduction to Python (which seemed to have convinced many of us about the benefits of adding programming languages to natural ones in our portfolios), a crash course in geodata (and a few spy stories from the 50s and 60s) and concluded with a whole day of lexical and social networks.

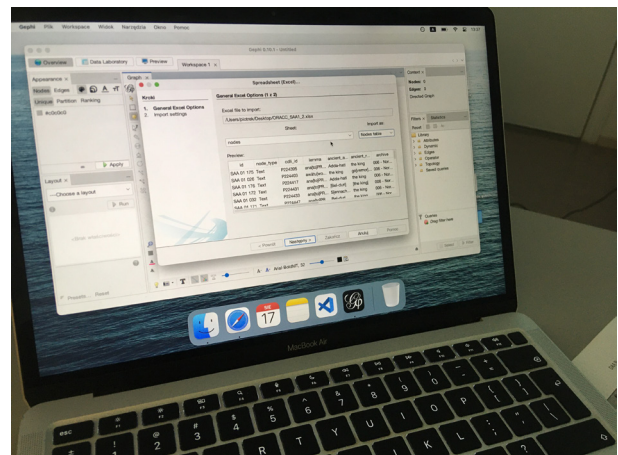
Although we initially mostly worked with Neo-Assyrian data — the local specialty of Helsinki — we quickly branched out into our own research areas, from Hellenistic inscriptions and Achaemenid seals, through Sumerian grammar, to 4th-millennium toponyms. It was incredibly satisfying to see to what extent tedious tasks of

organizing source material could be automated, how huge chunks of data can be looked at from a different angle, and how easy it can be to arrive at visualizations pretty enough to be used outside of a university context.

Key takeaways, besides practical skills, are: 1) the importance of having a clear idea of what to do with your data before starting to collect it – and knowing exactly what kind of data you need, 2) futureproofing your project – that is, not losing all your work when the software becomes obsolete or funding runs out, and 3) working towards and adhering to established standards in metadata, annotations, documentation, etc., so others can benefit the effects of your work without first coming up with a complicated conversion pipeline. After all, a chatbot might help you write your summer school reports just alright, but it will need your help in understanding that U4, U4.D, and UD are all the same thing.

I found the course very inspiring. It motivated me to work on things I had been planning on doing for quite some time (like a proto-cuneiform sign combination search engine) that should allow me to continue my studies in a more effective, consistent, and satisfying way. For now, it was a perfect opportunity to tackle the Uruk period administrative corpus more systematically, present some first observations at the concluding meeting, and learn from the experiences of other participants.

Thus, it is not just knowledge that I bring back from Helsinki, but a lot of optimism.

Publication Subsidy: Death at the Dunnu

Keshia Akkermans

Thanks to a generous Publication Subsidy from the NINO I was able to publish *Death at the Dunnu*, a scholarly monograph focusing on new and exciting funerary data from the Late Bronze Age *dunnu* settlement of Tell Sabi Abyad. This site was extensively excavated by the Dutch Tell Sabi Abyad Project during 1986 and 2010, under the auspices of Leiden University and the Netherlands National Museum of Antiquities. Tell Sabi Abyad's near complete excavation, exceptionally well-preserved archaeological remains, and large quantities of textual records offer unrivalled insights into the workings of an Assyrian settlement in the periphery of the empire. While multiple large-scale analyses on the *dunnu* were conducted within the framework of the Consolidating Empire project, the dataset of the Middle Assyrian burials had not yet been published in detail. The publication of the book *Death at the Dunnu* is therefore an important contribution to our knowledge on the settlement and the Middle Assyrian empire at large.

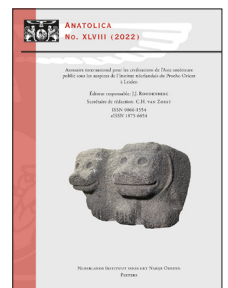
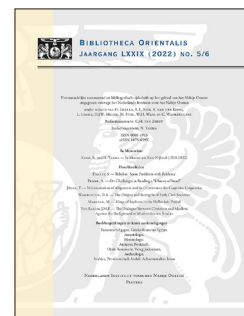
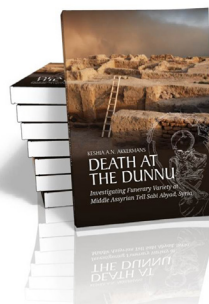

One of Tell Sabi Abyad's LBA burials. This grave had a side chamber that was separated by mudbricks, and a niche containing a carinated bowl. Parts of a sheep/goat were placed near the head, and a faience cylinder seal was found on the chest of the individual.

During the roughly hundred years (ca. 1225-1125 BCE) that the Middle Assyrian *dunnu* at Tell Sabi Abyad was in operation, some forty-nine individuals were interred in graves of a striking diversity. This variety appears to be emblematic of the diverse populations that lived and worked

within the Middle Assyrian territory. While it remains difficult to ascertain the considerations that went into choosing specific burial treatments, the research in this book shows that by careful investigation of all aspects of the grave some inferences may be made. In some cases, burial ways and sumptuous grave goods seem to have been used to display socio-economic ranking and affiliations to the Assyrian empire. In others they may have been used to affirm kinship-like ties, or they were used to negotiate cultural or ethnic identities. It appears that people in Middle Assyrian society were able to express their different cultural backgrounds – even if these expressions contrasted with dominant Assyrian notions of death or were highly performative, such as the burning of pyres within the settlement.

In line with the NINO's support of widely accessible academic knowledge, *Death at the Dunnu* is published by Sidestone Press, a publisher with excellent Open Access policies. *Death at the Dunnu* is now available in both paperback and hardback, or can be read online (for free!) via www.sidestone.com.

NINO-publicaties

Bibliotheca Orientalis vol. 79, 5/6 (2022) is verschenen inclusief de jaarindex.

De *BiOr*-volumes vanaf 1997 (vol. 54) zijn beschikbaar via Peeters Online Journals, en we zijn bezig om alle volumes (vanaf vol. 1, 1943) te digitaliseren zodat ook deze online beschikbaar kunnen worden gemaakt. De eerste stap is gezet door Mira Cost: zij heeft deze zomer een digitale index gemaakt van alle oude *BiOr*-volumes.

Anatolica Vol. 48 (2022) has appeared. The call for contributions for *Anatolica* Vol. 49 (2023) is closed.

Starting from Volume 50 (2024), *Anatolica's* editorial base returns to the Netherlands Institute in Turkey.

The journal *Anatolica* has been publishing original research on the archaeology, history and cultures of ancient Anatolia since 1967. Over that long time span, it was published under the auspices of the Netherlands Institute for the Near East (NINO) in Leiden and its subsidiary, the Netherlands Historical Archaeological Institute in Istanbul, now called the Netherlands Institute in Turkey (NIT). Dr. Jacob Roodenberg was on the editorial board from 1977/78 onwards and editor-in-chief between 1994 and 2022, supported by an editorial board and with editorial assistance from 2005 onwards from NINO Secretary Carolien van Zoest.

From Vol. 50 onwards, a new editorial team at Istanbul will be responsible for publishing *Anatolica*. The team will consist of Dr. Fokke Gerritsen as editor and Dr. Aysel Arslan and Dr. Gülşah Günata as assistant editors. In this new constellation, NIT will become the institutional home of the journal, in close collaboration with NINO. Peeters in Leuven will continue to be the publisher of the journal. Researchers can submit their manuscripts to be reviewed for the 2024 issue now; guidelines for authors are on the NIT website.

Fokke Gerritsen

Nieuws uit de NINO-collecties

Een opmerkelijk 'Gruppenbild mit Dame'

Sebastiaan Berntsen

Begin augustus kwamen meerdere dingen in en om het NINO samen in een mooie serendipiteit. Vanwege het Internationale Egyptologencongres was Nicky van de Beek ook naar Leiden afgereisd. Zij doet al langere tijd onderzoek naar Herta Mohr (1914-1945). Herta was een veelbelovende joodse egyptologe die in Leiden studeerde en in de Holocaust is omgekomen. Nicky heeft recent een uitgebreid biografisch artikel over haar gepubliceerd ("Braving the Odds", te vinden op [Academia.edu](https://www.academia.edu)) en geeft haar aandacht op haar

*Foto nr. 237 in de "Ahnengalerie",
tot voor kort gelabeld "onbekend gezelschap".*

website nickyvandebeek.com. Tegelijkertijd was er vanuit de universiteit een verkiezing gestart voor de naamgeefster voor de nieuwbouw (nu nog saai 'Cluster Zuid' genoemd) waar het NINO in de loop van volgend jaar gehuisvest zal worden. Omdat Herta een van de kandidates is, werd Nicky gevraagd voor een kort campagnefilmpje. Ik leende haar daarvoor een portretfoto van Herta – er zijn van haar maar twee foto's bekend.

Herta is inmiddels ook opgenomen in de zogenaamde Ahnengalerie in de NINO-archiefcollecties. Deze fotoverzameling wordt momenteel verder gecatalogiseerd door Koen Klein en schrijver dezes, en helaas zijn er nog een paar groepsportretten van Leidse congressen die we nog niet hebben kunnen identificeren. Tijdens het Egyptologencongres – waar ook veel aandacht was voor de ondergeschoven geschiedenis van dat vak, zoals de rol in de egyptologie van anderen dan witte westerse mannen – waren we bezig met zo een groepsportret, genomen in Leiden. Een aantal heren was makkelijk te identificeren maar de dames... wie zijn dat? Studentes? Echtgenotes? Zelfs als ze genoemd worden in de verslaglegging van dergelijke bijeenkomsten, zijn ze moeilijk te identificeren in groepsportretten. En toen viel mijn oog op een dame midden op de foto die me aan Herta deed denken... Het zou toch niet...?

Het zou wel: een online gezichtsherkenningsprogramma maakte een match met de portretfoto van Herta op de website van Nicky. Uiteindelijk is de gelegenheid van deze foto met behulp van Delpher (de online database van de KB met Nederlandse kranten) ook nader bepaald: het 9^e of 10^e congres van het Oosters Genootschap in Nederland, dat respectievelijk in april 1939 en april 1941 gehouden werd in Leiden, in het Rijksmuseum voor Volkenkunde, waarbij 1939 waarschijnlijker lijkt. Begin augustus 1942 is Herta gearresteerd, de dag voordat ze in Eindhoven in onderduik zou gaan. Ze is in januari 1945 in Duitsland door ontberingen gestorven.

Agenda

Activiteiten van NINO en van bevriende organisaties

Vanaf 6 oktober 2023: tentoonstelling *Oog in oog. De mensen achter mummieportretten* in Allard Pierson, Amsterdam (tot 25 februari 2024, toeslag van €5 op de normale entreprijs). Zie www.allardpierson.nl

11 oktober 2023: “Unseen-Untold”, lezing door NINO Postdoc Fellow Alisée Devillers; aansluitend borrel. Zie de NINO-website.

14 oktober 2023: 50e Nederlands-Vlaamse Egyptologendag, Leiden

24 oktober 2023: boekpresentatie Jebel Aruda (RMO). Aanmelden via www.rmo.nl/boekpresentatie-jebel-aruda.

16 november 2023: Book launch “Style en Society in the Prehistory of West Asia – Essays in Honour of Olivier P. Nieuwenhuyse” at the Faculty of Archaeology; see www.universiteitleiden.nl/en/events/2023/11/book-launch-style-en-society-in-the-prehistory-of-west-asia---essays-in-honour-of-olivier-p.-nieuwenhuyse

17-19 november 2023: symposium “Silencing the Poor” georganiseerd door NINO Postdoc Fellow Georg Cyrus. Zie de NINO-website.

1 december 2023: Veenhof-lezing “Living in a precarious world” door Daniel Schwemer. Zie de NINO-website.

Sluitingsdata NINO-bibliotheek

Tijdens Leidens Ontzet is onze bibliotheek gesloten: maandag 2 en dinsdag 3 oktober.

Houd er rekening mee dat alle boeken in de NINO-bibliotheek nieuwe plaatsingscodes (LCC-codes) krijgen! (zie p. 7)

13 december 2023: NIT-dag in Leiden. Doorlopende en recente activiteiten van het Nederlands Instituut in Istanbul worden gepresenteerd; voormalige gasten en fellows vertellen over hun ervaringen in het Instituut en in Istanbul. Details worden nader bekend gemaakt, zie t.z.t. nit-istanbul.org.

De NINO/EOL-najaarslezing is deze keer onderdeel van de NIT-dag.

25 januari 2024: 5th NINO Annual Meeting, georganiseerd door Shiyanthi Thavapalan aan de VU in Amsterdam.

29 februari 2024: Sancisi-Weerdenburg-lezing: “A Queen, her Son, and her Chamberlain” door Mark Garrison. Zie de NINO-website.

Next deadline for various NINO grant applications: 15 November 2023

- Incoming/Outgoing Mobility Grants (for study or research trips, max. € 1,500)
- Conference Subsidies (for the organisation of scholarly meetings, max. € 2,000)
- Student Research Assistantships (student and senior researcher work together on a project of their choice, max. 9 months 0.2 fte)

Outreach Allowances (for less formal meetings and outreach activities, max. € 300) can be applied for year-round.

Full details and online application forms: www.nino-leiden.nl/funding